

INTO NATURE

THUISPLAATS

PROJECTPLAN PARTICIPATIEPROGRAMMA INTO NATURE 2025-2026 versie 25-09-2025

foto van een deel van de parkeerplaats in de Onlanden

Over Into Nature

Into Nature is in 2015 naar wens van de provincie Drenthe geïnitieerd, met de bedoeling iedere twee jaar op een andere locatie in Drenthe door middel van beeldende kunst aandacht op de bijzondere kenmerken van het landschap te vestigen. In 2017 is Into Nature een zelfstandige stichting geworden. Via het bestuur zijn Het Drents Museum en Stichting Kunst & Cultuur als 'founding fathers' nog steeds verbonden. Sinds 2022 brengt Into Nature

naast haar landelijk bekende internationale tentoonstelling ook doorgaande programmering. Hierin worden beeldende kunst, landschap en actuele maatschappelijke en ecologische vraagstukken met elkaar verbonden. Into Nature ontvangt meerjarige steun van de provincie Drenthe en van het Mondriaan Fonds. Om het (publieks)programma te kunnen realiseren, is Into Nature afhankelijk van additionele fondsen.

Thuisplaats

In 2024, 2025 en 2026 is Into Nature actief in de Onlanden, in de kop van Drenthe. De Onlanden is een waterbergings- en natuurgebied van 2500 hectare. Dit jonge moerasgebied is in korte tijd internationaal voorbeeldstellend geworden wat betreft het samengaan van natuur en veiligheid, maar ook vanwege de snelle toename van de biodiversiteit. De Onlanden ligt in de gemeente Noordenveld, in 2025/2026 uitgeroepen tot culturele gemeente. Into Nature's programma vormt een van de hoofdpijlers van het culturele programma van de gemeente. In het programma van Into Nature vormt het begrip 'wederkerigheid' de inhoudelijke rode draad.

Thuisplaats is een programmaonderdeel waarbij kunstenaars samen met jongeren (12-21) een stuk van een parkeerplaats teruggeven aan de natuur. Het gaat om de periode sept 2025 t/m dec 2026. De parkeerplaats is van Natuurmonumenten en mag voor de helft 'teruggegeven' worden aan de natuur. Het betreft circa 830 m². Samen met kunstenaars Koos Buist en Maria Pask en verschillende groepen jongeren zal een biodivers ecologisch kunstwerk worden gerealiseerd, een landschapskunstwerk dat in het bijzonder een thuis kan gaan bieden aan allerlei soorten insecten. De werktitel *Thuisplaats* verwijst zowel hiernaar, als naar de restanten van de middeleeuwse 'huisplaatsen' die in de Onlanden zijn gevonden.

Naast het transformeren van de helft van de parkeerplaats tot een biodiverse oase, heeft *Thuisplaats* tot doel om jongeren met verschillende achtergronden (stad, platteland, verschillende culturen) met elkaar in gesprek te brengen over wat 'natuur' voor hen betekent, om ze creatieve vaardigheden en kennis te laten opdoen, hun horizon te verbreden, hun sociale vaardigheden te vergroten en hun relatie tot de natuur te ontwikkelen, verdiepen, versterken of herzien. Deelnemers ervaren hoe de combinatie van ecologische kennis en artistieke processen kan leiden tot betekenisvol ontwerp.

Kunstenaars en betrokken organisaties

Koos Buist: In de multidisciplinaire praktijk van Koos Buist (1984, Ezinge, woont en werkt in Groningen) komt zijn fascinatie voor de relatie tussen 'alledaagse' natuur en cultuur, interactie en samenwerking met anderen veelal samen. Buist heeft recent een MA Inter-relational Art behaald aan het Frank Mohr Instituut.

Maria Pask: Het werk van Maria Pask (1969, Cardiff, woont en werkt in Amsterdam) doet denken aan het radicale karakter van de alternatieve beweging uit deze tijd. Ze maakt dan ook veelal gebruik van artistieke strategieën die grotendeels in de jaren zestig zijn ontwikkeld. In haar sterk op participatie gerichte praktijk staat de wens om ontmoetingen te creëren waarin (persoonlijke) verandering en het openstaan voor verschillen centraal staan.

Natuurmonumenten: Alle aspecten van het project worden met boswachter Bart Zwiers afgestemd. Hij is beschikbaar voor activiteiten met deelnemers en publiek. Hij draagt bij met praktische en ecologische kennis, medewerking aan activiteiten en het werven van eventuele vrijwilligers.

Stichting Land Art Contemporary (LAC): LAC richt zich op onderzoek naar en de ontwikkeling van hedendaagse 'land art' projecten in Drenthe. LAC is inhoudelijk betrokken bij het project en levert bovendien een financiële bijdrage. Projectleider Anne Reenders is beschikbaar voor inhoudelijke input, voor het begeleiden van activiteiten met jongeren en voor het aanspreken van het eigen netwerk van LAC.

Stichting Natuurbelang de Onlanden: Deze stichting is actief op het gebied van onder meer soortentelling, bescherming en bewustwording. Into Nature kan altijd bij hen terecht met ecologische vragen over de Onlanden.

Jongerenorganisaties, scholen en dergelijke: Diverse organisaties hebben hun deelname reeds toegezegd. Het gaat om: Basisschool de Elsakker (Noordenveld); Kunstbende Drenthe; Welzijn in Noordenveld (WiN); VRIJDAG in Groningen; Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) in Groningen en rsg De Ronerborg. Daarnaast zijn we in gesprek met en/of staan er contacten uit bij o.a. Dr. Nassaucollege (Noordenveld); Scouting Mensinghe Roden (Noordenveld); Jongerensoos Roderwolde (Noordenveld); NJM (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie); JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieustudie).

Basisontwerp met insectenhabitats

Om een helder kader te scheppen voor de jongeren hebben de kunstenaars een (concept) basisontwerp ontwikkeld (tekening 1, 2 en 3, zie hieronder). Deze plannen zijn inmiddels al aangepast (zie vergunningaanvraag), maar voegen we toe als sfeerimpressie. Het basisontwerp bestaat uit een enigszins ovaalvormige houtwal, een geul en een verhoogd middendeel. De vorm van het middendeel en de plaatsing van de bomenrijen hierop is een directe historische verwijzing naar één van de middeleeuwse 'huisplaatsen' die in de Onlanden gevonden zijn.

Binnen het basisontwerp worden zes tot acht kleinere, 'sculpturale' elementen geplaatst in de vorm van insectenhabitats, mede omdat de parkeerplaats tegen een zandkop aanligt en insecten goed op die gradiënten gedijen. De habitats worden ontworpen en gemaakt door de jongeren onder begeleiding van de betrokken kunstenaars. In het basisontwerp zijn ze (op tekening 1, zie onder) weergegeven als bruine stippen. De habitats worden gebaseerd op het principe van het exoskelet, zoals dat in de biologie (o.a. bij insecten) en in de architectuur voorkomt. Dat betekent dat de structuur aan de buitenkant dragend is. Een voorloper hiervan is het Colosseum in Rome (zie ter speelse inspiratie tekening 5). De insectenhabitats zullen met uiteenlopende materialen en in verschillende vormen worden gerealiseerd en trekken zo verschillende soorten insecten aan. Daarbij wordt van tevoren rekening gehouden met bijvoorbeeld het idee dat ze overgroeid raken, of uiteindelijk uiteenvallen - en zorgen we ervoor dat dit er passend uit zal zien.

De bomen en struiken op de bestaande houtwal zullen we zo veel mogelijk behouden. Welke soorten bomen, heesters en/of struiken toegevoegd worden, wordt bepaald aan de hand van een lijst van Natuurmonumenten en de behoeftes van insecten. De locatie wordt ingezaaid met zaden uit de omgeving (bv. van maaisel). De transformatie van de parkeerplaats tot een biodivers(er) geheel in de vorm van een ecologisch kunstwerk is permanent. De locatie blijft een groene oase voor voorbijgangers (ook als ze niet het terrein op kunnen). Het is de bedoeling dat de locatie uiteindelijk volledig aan de natuur wordt teruggegeven, dat wil zeggen dat de situatie zonder menselijk ingrijpen mag verwilderen. Het ontwerp wordt zo gemaakt dat de locatie (doorgaans) is afgesloten voor publiek. Een van de insectenhuisen wordt gemaakt van steen, staal of een andere blijvende materie en zal bij de entree van de locatie worden geplaatst. Deze 'poortwachter' is permanent zichtbaar.

Activiteiten

In 2025 en 2026 vinden deelnemers-activiteiten en publieksactiviteiten plaats, deels op locatie en deels elders. In het najaar van 2025 start de onderzoeksfase waaraan jongeren en basisschoolkinderen deelnemen. De publieksactiviteiten bestaan onder meer uit een sensorische wandeling op locatie, een filmvertoning, presentatie van de uitkomsten van de workshops en publiek gesprek (Theater de Winsinghof in Roden) en een podcast.

In het voorjaar van 2026 realiseren de jongeren (gezamenlijk) onderdelen van de insectenhabitats, in het najaar worden ze afgemaakt en geïnstalleerd. In december 2026 wordt het werk compleet gemaakt met bomen en/of ander groen. Gedurende 2026 wordt een tweede deel van de podcast gerealiseerd en vinden ook weer publieksactiviteiten plaats.

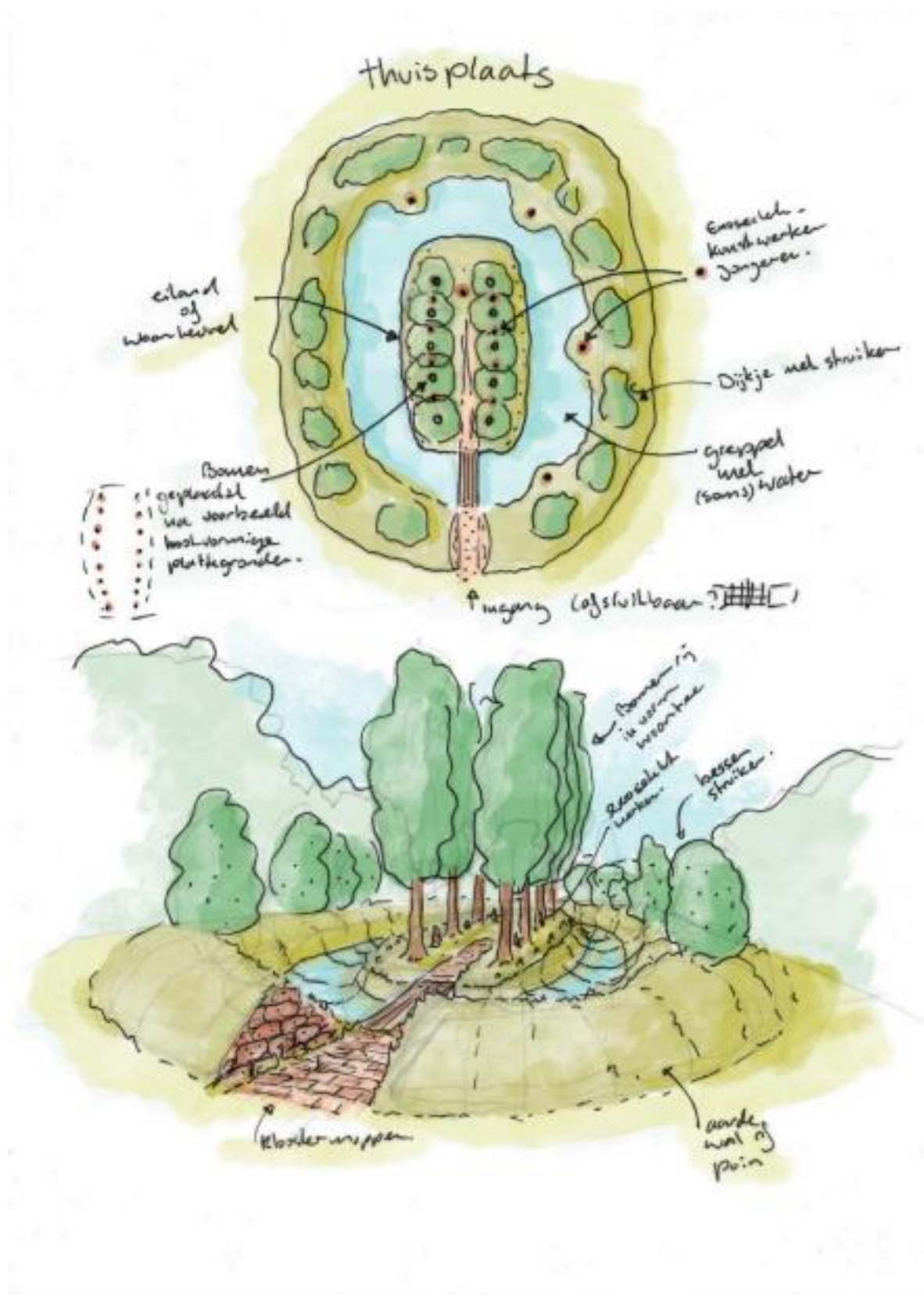
Marketing en communicatie

Thuisplaats is interessant voor kunst- en natuurliefhebbers, de deelnemende jongeren en

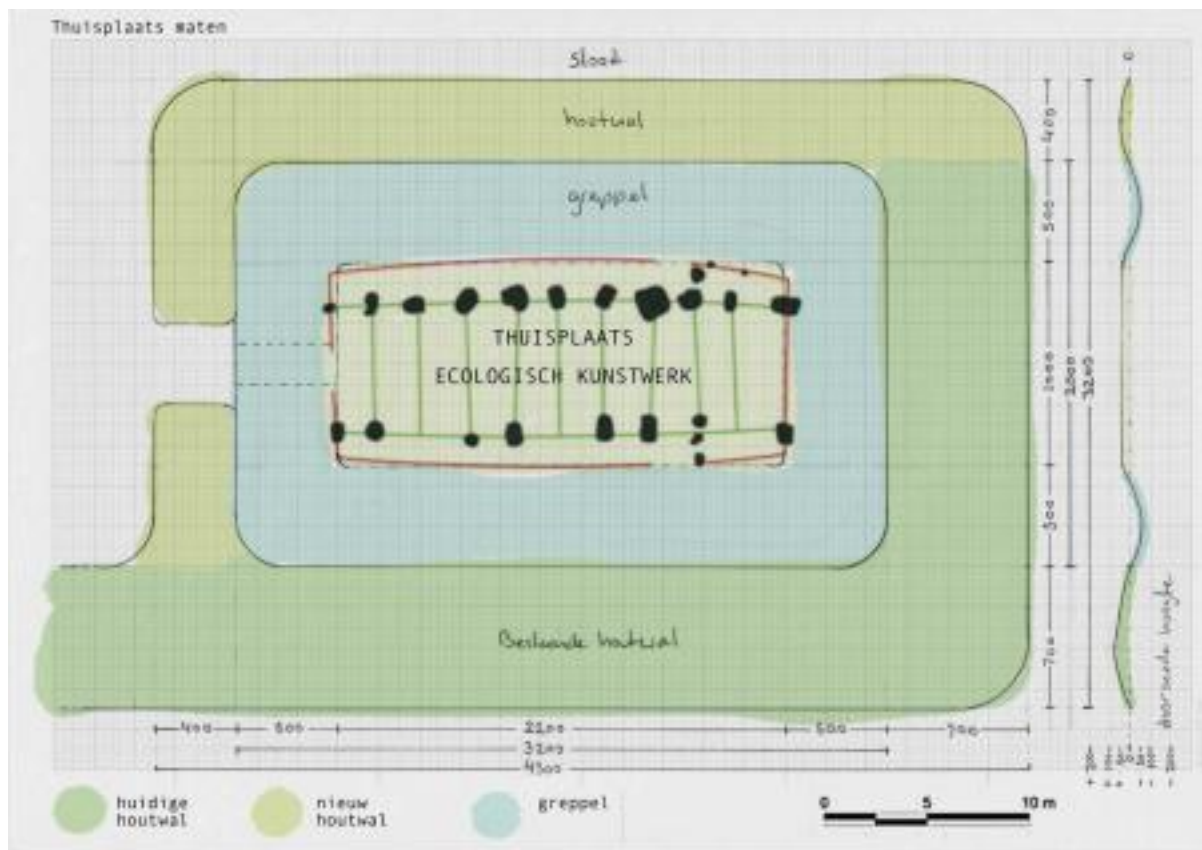
hun achterban, omwonenden en andere direct betrokkenen. Het project zal in de media in de noordelijke regio sowieso aandacht krijgen en wordt gerealiseerd in de periode dat Noordenveld culturele gemeente is. We nodigen journalisten van het Dagblad van het Noorden, RTV-Drenthe en RTV-Noord uit om van project verslag te doen, net als de jongerenomroep Drenthe. Ook mikken we met persberichten op landelijke persaandacht. De podcast zal in de loop der tijd via onze online kanalen een breed landelijk publiek bereiken. Into Nature is een belangrijke partner van gemeente Noordenveld in het kader van Noordenveld culturele gemeente Drenthe 2026. Via hun communicatiekanalen verwachten we grote (regionale) bekendheid aan het programma te kunnen geven. Ook onze partners Natuurmonumenten en LAC (die beide ook landelijk bereik hebben) zullen aandacht schenken aan het project. De kanalen en doelgroepen van de andere partnerinstellingen worden eveneens ingezet. We maken onder meer gebruik van free publicity, social media kanalen van Into Nature, onze nieuwsbrief en website. Into Nature heeft een online advertentiebudget gereserveerd. Een aantal deelnemende jongeren zal als reporter content maken, speciaal voor hun leeftijdsgenoten.

Haalbaarheid

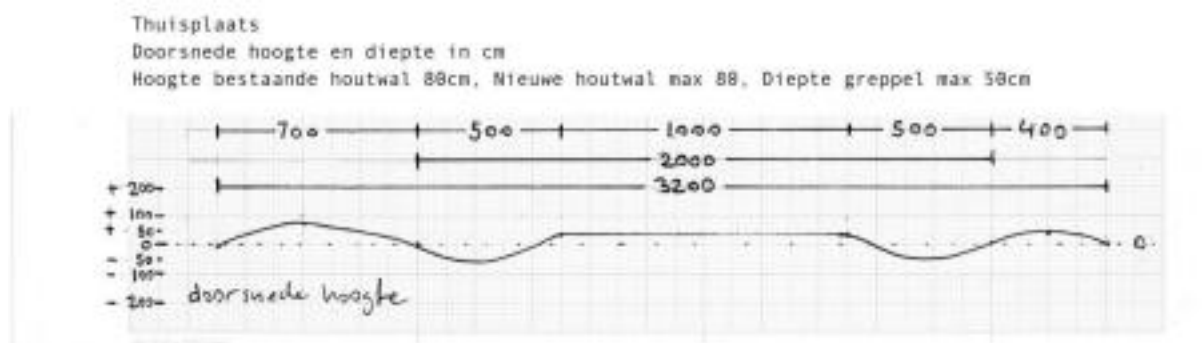
Into Nature en het huidige team beschikken gezamenlijk over ruime ervaring op het gebied van het realiseren van kunstwerken in het landschap en van co-creatie/participatie. Door een flexibele opstelling, tijdige communicatie en zorgvuldige berekeningen, voorafgaand aan het indienen van aanvragen, kan Into Nature feedback van vergunningverstrekkers altijd goed verwerken, wat leidt tot succesvolle aanvragen. De eerste stappen zijn hierin reeds gezet en feedback van Natuurmonumenten op het plan is reeds verwerkt. Er is een realistische planning opgesteld.

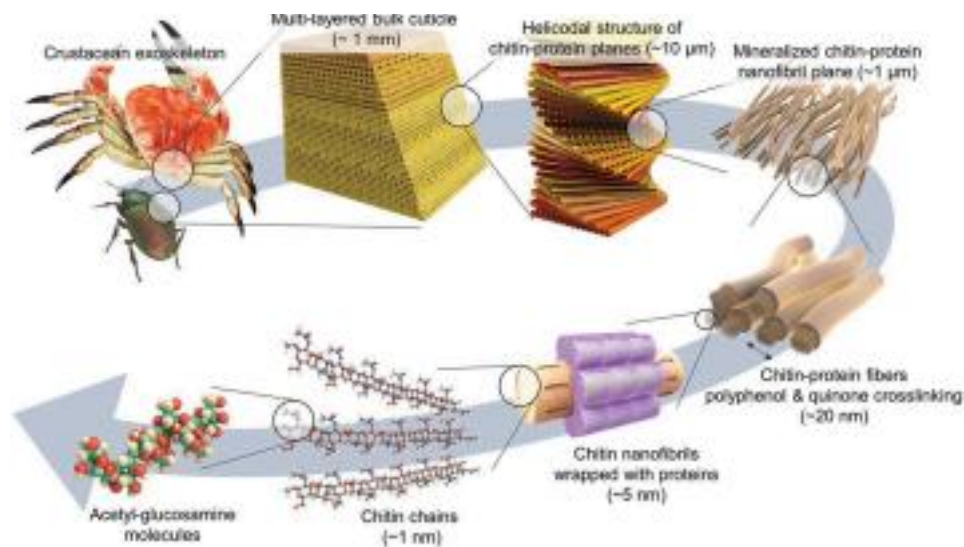
1. Koos Buist, concept basisontwerp

2. Koos Buist, concept basisontwerp

3. Koos Buist, concept basisontwerp

4. Representatie van de verschillende lagen van dierlijke exoskeletten

5. Maria Pask, sfeerimpressie met diverse sculpturale/architecturale vormen gebaseerd op exoskeletten